

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**SAKARYA BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ BELPAŞ**

2015 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2016

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	9
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	10
8.	EKLER.....	14

KISALTMALAR

AŞ: Anonim Şirketi

BELPAŞ: Sakarya Büyükşehir Belediyesi İhtiyaç Maddeleri Pazarlama Ticaret

Ve Sanayi Anonim Şirketi

TL: Türk Lirası

TTK: Türk Ticaret Kanunu

TABLolar

Tablo 1: Şirketin Varlıklarının Görünümü

Tablo 2: Şirketin Pasiflerinin Görünümü

Tablo 3: Şirketin Gelir Tablosu

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

BELPAŞ Sakarya Büyükşehir Belediyesi İhtiyaç Maddeleri Pazarlama Ticaret Ve Sanayi Anonim Şirketi; her nevi temel ihtiyaç maddelerini sağlıklı ve ucuz temin etmek, konuları ile ilgili her türlü malın ithalini ve ihracını yapmak, belde halkının sosyal, kültürel ve eğlence gereksinimini karşılamak, konuları ile ilgili her türlü organizasyonu yapmak, beton ve beton elemanları üretmek, ucuz arsa üretimi ile ilgili her türlü özel tüzel kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yaparak inşaat ve taahhüt işleri yapmak, kum ocağı işletmek, işletletmek, basın yayım ve reklamcılık konularında yatırım ve faaliyette bulunmak, her türlü turizm faaliyetlerinde bulunmak amacıyla kurulmuştur. Mevcut durumda, BELPAŞ'ın faaliyet konusu Sakarya ilindeki Sakarya Büyükşehir Belediyesine ait Kafeterya, Büfe ve Sosyal tesisleri işletmek ve kendi sermayesi ile sahip olduğu yerlerde (Akaryakıt İstasyonu, Hafriyat Sahası) ticari faaliyette bulunmaktadır.

BELPAŞ, başta 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 6201 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tabidir.

Kurum mali işlemlerinde bütçe ve muhasebe sistemi açısından tek düzen hesap çerçevesi ve hesap planına göre işlem yapılmaktadır. Şirket, dönem sonunda kesin mizan, bilanço, gelir-gider tablosu düzenlemektedir. Şirketin sermaye düzeltmesi farkları hariç 13.400.000,00 TL ödenmiş sermayesi bulunmaktadır.

Şirketin ortaklık yapısı; 13.400.000,00-TL sermaye ile Sakarya Büyükşehir Belediyesi olmak üzere 1 (bir) ortakdan oluşmaktadır.

Tablo 1: Şirketin Varlıklarının Görünümü

AKTİF Grup - Hesap Adı (TL)	2014 dönemi (A)	2014 dönemi (A)	2015 Dönemi (B)	2015 Dönemi (B)	Değişim % (C=B-A/A)
1 DÖNEN VARLIKLAR		7.899.357,63		6.903.263,24	-12,61%
10 HAZIR DEĞERLER	961.983,97		4.036.018,88		319,55%
12 TİCARİ ALACAKLAR	6.260.684,38		2.113.409,49		-66,24%
13 DİĞER ALACAKLAR	63.782,30		71.886,66		12,71%
15 STOKLAR	600.382,82		668.074,05		11,27%
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	12.524,16		13.874,16		10,78%
2 DURAN VARLIKLAR		15.298.250,81		19.536.265,94	27,70%

23 DİĞER ALACAKLAR	67.000,00		67.000,00		0,00%
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	795.600,00		795.600,00		0,00%
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	6.253.850,81		10.142.557,85		62,18%
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	7.214.599,84		7.310.401,41		1,33%
28 GELECEK YILLARA AİT GİD.VE GEL	967.200,16		1.220.706,68		26,21%
AKTİF (VARLIKLAR) Toplam	23.197.608,44	23.197.608,44	26.439.529,18	26.439.529,18	13,98%

Tablo 2: Şirketin Pasiflerinin Görünümü

PASİF Grup - Hesap Adı (TL)	2014 dönemi (A)	2014 dönemi (A)	2015 Dönemi (B)	2015 Dönemi (B)	Değişim % (C=B-A/A)
3-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		6.098.569,45		5.638.211,90	-7,55%
32 TİCARİ BORÇLAR	1.897.416,03		3.543.482,11		86,75%
36 ODENECEK VERGİ VE DİĞER YÜKÜML	1.167.647,30		175.648,91		-84,96%
37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	1.679,09		41.064,30		2345,63%
38 GEL.AYLARA AİT GEL.VE GİD.TAHA	257.073,35		264.053,50		2,72%
4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		11.493.440,16		11.320.809,99	-1,50%
43 DİĞER BORÇLAR	7.048.970,45		7.048.970,45		0,00%
47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	632.276,36		820.101,91		29,71%
48 GEL.YILAİT GELİR.VE GİDER TAH	3.812.193,35		3.451.737,63		-9,46%
5 ÖZKAYNAKLAR		5.605.598,83		9.480.507,29	69,13%
50 ÖDENMİŞ SERMAYE	13.400.000,00		13.400.000,00		0,00%
57 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	480.448,35		480.448,35		0,00%
58 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI	-7.136.028,25		-4.274.849,52		-40,09%
59 DONEM NET KARI (ZARARI)	-1.138.821,27		-125.091,54		-89,02%
PASİF (KAYNAKLAR) Toplam	23.197.608,44	23.197.608,44	26.439.529,18	26.439.529,18	13,98%

Şirketin 2014 yılı sonunda -7.136.028,25 geçmiş yıllar zararı ve -1.138.821,27 TL faaliyet dönemi zararı olup 2014 yılında özkaynakları 5.605.598,83 TL'dir.

2015 yılı içerisinde 7.778.401,18 TL sermaye tamamlaması yoluna gidilmiştir. Bunun 4.000.000,00 TL'si Şirket ortağı tarafından ödenmiştir. Şirketin 2015 yılı bilançosuna göre önceki yıllardan kalma toplam -4.274.849,52-TL ve faaliyet yılından kaynaklı -125.091,54 TL zararı ile geçmiş yıl karlarında 480.448,35 TL bulunmakta olduğundan bilançoya göre

özkaynakları 9.480.507,29-TL'ye gerilemiştir. Ancak 2015 yılında yapılan sermaye tamamlama işleminde Kararı alınan ancak ödenmemiş aynı sermaye tutarı olan 3.778.401,18 TL bulunmakta olup, bu tutar muhasebe kayıtlarına alınmış olsaydı bu tutar kadar geçmiş yıllar zararı silineceğinden özkaynakları 13.258.908,47 TL olacaktır.

Tablo 3: Şirketin Gelir Tablosu

Grup - Hesap Adı (TL)	2014 dönemi (A)	2014 dönemi (A)	2015 Dönemi (B)	2015 Dönemi (B)	Değişim % (C=B-A/A)
A. BRÜT SATIŞLAR		46.231.163,77		30.760.140,62	-33%
1 .Yurt İçi Satışlar	46.231.163,77		30.760.140,62		
B. SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)		-22.854,07		-49.511,34	117%
1 .Satıştan İadeler (-)	-2.492,12		-1.827,72		
2 .Satış İskontoları (-)	-20.361,95		-47.683,62		
C. NET SATIŞLAR		46.208.309,70		30.710.629,28	-34%
D. SATIŞLARIN MALİYETİ (-)		-44.354.648,94		-29.454.798,37	-34%
1.Satılan mamul maliyeti	-1.912.312,12		0,00		
2 .Satılan Tic.mallar Maliyeti(-)	-20.986.372,91		-20.834.521,82		
3 .Satılan Hizmet Maliyeti (-)	-21.451.349,31		-8.620.276,55		
3 .Diğer Satışların Maliyeti (-)	-4.614,60		0,00		
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI		1.853.660,76		1.255.830,91	-32%
E. FAALİYET GİDERLERİ		-3.692.846,26		-2.877.497,09	-22%
1 .Pazarlama Sat.ve Dağ.gid. (-)	-970.643,19		-1.109.174,54		
2 .Genel Yönetim Giderleri (-)	-2.722.203,07		-1.768.322,55		
FAALİYET KARI VEYA ZARARI		-1.839.185,50		-1.621.666,18	-12%
F. DİĞER FAALİYET.OLAĞAN GELİR VE		850.374,21		1.419.669,24	67%
1 .Faiz Gelirleri	0,00		28.839,89		
2 .Diğer Olağan Gelir Ve Karlar	850.374,21		1.390.829,35		
G.DİĞER FAAL. GİDER VE ZARARLARI		-600,00			-100%
659 Diğer Gider Ve Zararlar (-)	-600,00				
H. FİNANSMAN GİDERLERİ (-)		-108.293,91		-20.899,33	-81%
1 .Kısa Vadeli Borçlanma Gid. (-)	-108.293,91		-20.899,33		
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR		-1.097.705,20		-222.896,27	-80%
I. OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR		236.621,34		151.424,73	-36%
1 .Önceki Dönem Gelir Ve Karları	0,00		5.592,96		
2 .Diğ.olağandışı Gelir Ve Karlar	236.621,34		145.831,77		
J. OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (		-224.783,59		-8.229,74	-96%
1 .Diğer O.dışı Gid.ve Zarar.(-)	-179.519,51		-8.229,74		
2 .Çalışmayan Kısım Gid.ve Zar.(-)	-2.220,75				
3 .Önceki Dön.gid.ve Zararları(-)	-43.043,33				
DÖNEM KARI VEYA ZARARI		-1.085.867,45		-79.701,28	-93%
K. D.K.VER.VE DİĞ.YAS.YÜK.KAR.(-)		-52.953,82		-45.390,26	-14%
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI		-1.138.821,27		-125.091,54	-89%

Şirketin 2015 yılı faaliyet geliri 30.760.140,62-TL olarak gerçekleşmiş olup bir önceki yıla göre %33 azalmıştır. Satışların maliyeti ise 2015 yılında 29.454.798,37 TL olarak gerçekleşmiştir. Faaliyet giderindeki azalma ise %22 de kalmıştır. Şirketin 2015 zararı 125.091,54-TL olarak görülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Yevmiye Defteri
- Geçici ve Kesin Mizan
- Bilanço
- Envanter Defteri
- Gelir Tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğı muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmassından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını

oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: 128-Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında Kayıtlı Tutarlar İçin Karşılık Ayrılmaması

Şirketin mali tablolarının incelenmesi neticesinde 128-Şüpheli Ticari Alacaklar hesabında kayıtlı bulunan 356.499,93-TL için karşılık ayrılmadığı tespit edilmiştir.

Tek Düzen Hesap Planı açıklamalarında;

“128- Şüpheli Ticari Alacaklar” için; Ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi bir kaç defa uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış senetli ve senetsiz alacakları kapsadığı, tahsili şüpheli hale gelmiş olan alacakların ilgili hesapların alacağı karşılığında bu hesaba borç yazılarak bu durumdaki alacakların normal alacaklardan çıkarılacağı, alacağın tahsili veya tahsil edilemeyeceğinin kesinleşmesi durumunda bu hesaba alacak kaydedileceği,

129- Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-) için; 128-Şüpheli Ticari Alacaklar için ayrılacak karşılıklarla, perakende satış yöntemi kullanarak bilanço gününden önceki iki hesap döneminde vadesinde tahsil edilemeyen alacakların ilgili dönemlerdeki toplam vadeli satışlara oranlarının ortalamasının değerlendirilmesinde vadede tahsil edilemeyen alacakların ilgili dönemlerdeki toplam vadeli satışlara uygulanması suretiyle bulunacak şüpheli alacaklar için ayrılan karşılıkları kapsadığı, teminatlı alacaklarda karşılığın teminatı aşan kısım için ayrılacağı,

Düzenlenmiş ve hesabın işleyişine ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Söz konusu düzenleme gereği şüpheli hale gelmiş alacaklar için karşılık ayrılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 213 sayılı Vergi Usul Kanunu’nun 2365 sayılı Kanunla değişik 323’ncü maddesi son fıkrasında şüpheli alacaklar için değerlendirilmesinde tasarruf değerine göre pasifte karşılık ayrılabilmesini, “ayrılabilir” ifadesinin mükellefler için seçimlik bir hak olduğunu, ayrıca şüpheli ticari alacak karşılığı ayırmanın alacağın mahiyetini değiştirmediğini, bu nedenle 128-Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı hesabının kullanılmadığını, belirtmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre şüpheli hale gelen alacaklar için karşılık ayrılmasının mükellefler için zorunlu bir durum olmadığını belirtmiş olsa da Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri'nden "ihtiyatlılık" ilkesi gereği karşılık ayrılması gerekmekte; "Tam Açıklama" ilkesi gereği İşletmenin muhasebe kayıtlarına ve tablolarına bakıldığında bilgilere net olarak ulaşılabilir. Bunun için muhasebe kayıtları ve tablolar oluşturulurken gerekli açıklamalar ayrı şekilde yazılmalıdır.

Bu itibarla mali tabloların gerçek durumu yansıtması adına şüpheli hale gelen alacaklar için karşılık ayrılması gerekmektedir.

BULGU 2: Şirket Ortaklarınca Taahhüt Edilen Sermaye Tutarlarından Ödenmeyenlerin 501- Ödenmemiş Sermaye Hesabına Kaydedilmemesi

2015 yılı içinde alınmış olan "Sermaye Tamamlama" kararı için belirlenen tutar olan 7.778.401,18 TL'nin 4.000.000 TL'sinin ödendiği, 3.778.401,18 TL'lik kısmının taahhüt edilip ödenmediği belirlenmiştir.

Tekdüzen Hesap Planı Açıklamalarında; "501. Ödenmemiş Sermaye (-): İşletmeye tahsis edilen veya ortaklarca yüklenilen sermayenin henüz ödenmemiş kısmıdır.

İşleyişi: Taahhüt edilen sermaye tutarı "500. Sermaye Hesabı" alacağı ile bu hesaba borç, ödenen tutarlar alacak kaydedilir." denildiğinden şirkete taahhüt edilen ancak henüz ödenmemiş olan 3.778.401,18 TL'lik tutarın 501-Ödenmemiş Sermaye hesabına borç, 500-Sermaye hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan yapılan işlem sermaye tamamlama olarak karara bağlanmış ise de 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre sermaye tamamlanması kararı verilebilmesi için sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığının anlaşılması gerekmekte olup Belpaş için bu durum söz konusu değildir. 2014 yılı bilançosuna göre sermaye 13.400.000 TL iken Geçmiş yıllar zararları -7.136.028,25 TL, dönem zararı ise -1.122.821,28 TL olup karşılıksız kalma oranı %61'dir. Dolayısıyla burada yapılması gereken TTK'nun 376 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen sermayenin üçte biri ile yetinme ya da birinci fıkrada öngörülen iyileştirici tedbirlerin alınmasıdır. Bu tedbirler sermaye artırım, giderlerin azaltılması, başlamış bir yatırımın durdurulması, sermaye tamamen ödenmemiş ise geri kalan sermaye alacağının tahsili için çağrı yapılması, varlık satışı gibi önlemler

olabilmektedir.

TTK'nun 456 ıncı maddesine göre iç kaynaklardan yapılan artırım hariç, payların nakdî bedelleri tamamen ödenmediği sürece sermaye artırılamaz, sermayeye oranla önemli sayılmayan tutarların ödenmemiş olması sermaye artırımını engellemez.

Yine Kanunun 473 üncü maddesinde, anonim şirketin sermayesini azaltarak, azaltılan kısmın yerine geçmek üzere bedelleri tamamen ödenecek yeni paylar çıkarmaması durumunda genel kurulun, esas sözleşmenin gerektiği şekilde değiştirilmesini karara bağlayacağı düzenlenmiştir.

Sermaye tamamlaması uygulamasında, sermaye azaltılmakta, aynı anda azaltılan sermaye kadar sermaye artırımını yapılmaktadır ki bu nedenle esas sözleşmede değişikliğe gidilmemektedir.

Öte yandan Ticaret Sicil Yönetmeliği'nin 81 inci maddesinde, sermayenin azaltılması işlemi ile birlikte eş zamanlı olarak, azaltılan miktarla aynı tutarda veya daha yüksek bir tutarda artırılmasına karar verilmesi halinde, sermaye azaltılması ve artırımının eş zamanlı olarak yapılmasına ilişkin genel kurul kararının noter onaylı örneği, sermayenin azaltılması işlemi ile birlikte eş zamanlı ve aynı miktarda yapılan sermaye artırımında artırılan sermayenin tamamen ödendiğine; daha yüksek sermaye artırımını yapılması halinde ise, aşan kısmın dörtte birinin de ödendiğine dair banka mektubunun ticaret sicil müdürlüğüne verileceği düzenlenmiş olup tamamlama işlemi için sermayenin tamamının ödenmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak Şirket için sermaye tamamlama şartları oluşmamış olup taahhüt edilen ancak ödenmeyen 3.778.401,18 TL'lık tutarın 501-Ödenmemiş Sermaye hesabına borç, 500-Sermaye hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 500 no'lu Sermaye Hesabı ve 501 no'lu Ödenmemiş Sermaye Hesabının tescilli sermaye ile ilişkilendirilmek zorunda olduğunu, şirket ortağı Sakarya Büyükşehir Belediyesi Meclisi'nin aldığı karar fiiliyata geçirildiğinde gerekli kayıtların oluşturulacağını belirtmiştir.

Sonuç olarak Şirket için sermaye tamamlama şartları oluşmadığı, Tek Düzen Hesap Planına uygun olarak, taahhüt edilen ancak ödenmeyen 3.778.401,18 TL'lık tutarın 501-Ödenmemiş Sermaye hesabına borç, 500-Sermaye hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği düşünülmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

BELPAŞ Sakarya Büyükşehir Belediyesi İhtiyaç Maddeleri Pazarlama Ticaret Ve Sanayi Anonim Şirketi 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı 128-Şüpheli Ticari Alacaklar ile 501-Ödenmemiş Sermaye Hesapları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: 472 No'lu Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının Kullanılmaması

Şirketin mali tablolarının incelenmesinden 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Tek Düzen Hesap Planında; “472 Kıdem Tazminatı Karşılığı; Belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılacak kıdem tazminatı karşılıkları bu hesap kaleminde gösterilir.

İşleyişi: Hesaplanan kıdem tazminatı karşılık tutarları ilgili gider hesaplarına borç bu hesaba alacak kaydedilir. İzleyen dönemde ödenmesi beklenen kıdem tazminatı karşılık tutarları bu hesabın borcuna, "37. Borç ve Gider Karşılıkları" grubundaki "372. Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı'na alacak kaydedilir.” denilmektedir.

Kıdem tazminatı karşılığının yıl içerisinde ödeneceği tahmin edilen kısmının 372- no'lu hesaba, kalanının da 472 nolu hesaba kaydedilerek kurumun kıdem tazminatı yükümlülüğüne ilişkin doğru bilginin sağlanması adına mali tablolarda yer almasının gerekli olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 472 Kıdem Tazminatı Karşılığının yıl içerisinde ödenecek olan 372 no'lu hesaba, kalanının da 472 nolu hesaba kaydedilmesinin düşünüldüğünü ancak şu an belirsiz süreli hizmet sözleşmesi ile çalıştırılan personel ile yaz aylarında kafeterya işletmelerindeki iş yoğunluğu sebebiyle geçici olarak en fazla 5-6 aylık belirli süreli olarak çalıştırılan personellerin bulunduğunu; belirsiz süreli hizmet sözleşmesi ile çalıştırılan personelin cari yıl içerisinde işten ayrılacak personel miktarı ve çıkış tarihlerinin belli olmaması sebebiyle 372 nolu Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabının kullanılmadığını belirtmiştir.

Sonuç olarak Kıdem tazminatı, 4857 Sayılı İş Kanununda belirtilen nedenlerle işten ayrılan ya da emekli olan personele ödenmesi gereken bir tazminattır. Tutarın hesaplanmasında işçinin o işyerinde çalışmış olduğu süreler dikkate alınır.

4857 sayılı İş Kanunu'na göre belirsiz süreli sözleşme ile çalışmak 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabının kullanılmasına engel değildir.5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve

Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 4857 Sayılı İş Kanunu'na göre emekliliğe hak kazanmış olmak 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabının kullanılması için yeterli olacaktır. Zira kişi o yıl için artık emekliliğe hak kazanmıştır. Yıl içinde emekliye ayrılmak isteyebilir. Bu durum da genel kabul görmüş muhasebe ilkelerinden ihtiyatlılık ilkesi gereğince ileride ortaya çıkması muhtemel gider ve zararlar için karşılık ayrılmasını gerektirecektir. Böylece henüz gerçekleşmemiş olsa bile yılı içinde ödenebileceği varsayımına göre şimdiden dönemin giderleri arasında gösterilmelidir.

Kamu İdaresi'nin iş ve işlemlerinde tek düzen hesap planı ve muhasebe sistemine uygun işlem yapması önerilir.

BULGU 2: Hurdaya Ayrılan Taşınırların 294 - Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına Aktarılmaması

Şirketin muhasebe kayıtlarında 254- Taşıtlar ve 255- Demirbaşlar hesaplarının incelenmesi neticesinde; ilgili hesapta olmasına rağmen, geçmiş dönemlerden itibaren çeşitli nedenlerle şirkette kullanılma ve satış olanaklarını yitiren demirbaşların olduğu tespit edilmiştir.

2015 yılı içerisinde, 254-Taşıtlar hesabı ile 255 – Demirbaşlar hesabında kayıtlı değeri 75.499,43 TL olan taşınır hurdaya ayrıldığı halde 294 - Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabı kullanılmamıştır.

Tekdüzen Hesap Planında; “255. *Demirbaşlar: İşletme faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan her türlü büro makine ve cihazları ile döşeme, masa, koltuk, dolap, mobilya gibi maddi varlıkların izlendiği hesaptır.*”

“294. *Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar: Çeşitli nedenlerle işletmede kullanılma ve satış olanaklarını yitiren stoklar ve duran varlıkların izlendiği hesaptır.*

İşleyişi: Tanımdaki niteliğe dönüşen varlıklar ilgili bulundukları varlık hesaplarından çıkarılarak bu hesaba alınır; elden çıkarıldıklarında ise hesap kapatılır.” denilmektedir.

255 Demirbaşlar Hesabında kayıtlı olan demirbaşların fiili durumları karşılaştırılarak, kullanılma ve satış olanaklarını yitiren demirbaşların 255 no'lu hesaptan çıkarılmaları

gerekmektedir. Kullanılma ve satış olanaklarının yitirildiği tespit edilen demirbaşların, bu tür maddi duran varlık niteliğini kaybeden iktisadi kıymetlerin izlendiği 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kullanılma ve satış olanaklarının yitirildiği tespit edilen demirbaşlar için 294-Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabının kullanılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare bulgu konusunun gereğinin 2016 yılında yapılacağını belirtmekle birlikte 2015 yılı mali tablolarında söz konusu kayıtlar yer almamıştır.

BULGU 3: Şirketin Sakaryaspor Kulübü Derneğinden Alacaklarını Tahsil Edememesi

Yapılan incelemede Sakaryaspor A.Ş.'nin Sakaryaspor Kulübü Derneğine devrinde ortaya çıkan toplam 10.369.813,52 TL'lik alacağın tahsil edilemediği görülmüştür.

Şirket tarafından 2000 yılında, 2.300.000 Amerikan Doları bedelle Sakaryaspor AŞ nin %51 hissesi devralınmıştır. Bu hisse 2008 yılına kadar sermaye artışlarıyla 23.403.571,92 TL'ye ulaşmıştır. 09.09.2008 tarihinde %68,24 oranındaki hisse Sakaryaspor Kulübü Derneğine BELPAŞ Yönetim Kurulu Kararı ile devredilmiştir. Devir öncesi BELPAŞ'ın Sakaryaspor A.Ş'den cari hesap üzerinden alacaklı olduğu tutar 3.683.968,13 TL dir.

Özvarlık tespiti neticesinde; iştirak tutarının kayıtlı değeri 23.403.571,92 TL, öz varlık tespiti ile ortaya çıkan tutar 6.685.845,39 TL ve iştirak zararı 16.717.726,53 TL olarak tespit edilmiştir.

2000 – 2007 yılları arasındaki Sakaryaspor AŞ iştirak sermaye artırımları sebebiyle 30.100.000,00 TL'ye ulaşan Belpaş AŞ sermayesi Sakaryaspor AŞ'deki özvarlık tespiti sonucuna göre düzeltme gereği ortaya çıkmış ve 15.07.2009 tarihli Olağanüstü Genel Kurul ile azaltılmıştır. 16.700.000,00 TL tutarında sermaye azaltılması sonucu BELPAŞ'ın yeni sermayesi 13.400.000,00 TL olmuştur.

Devir öncesi yaptırılan özvarlık tespiti neticesinde hisseye isabet eden 6.685.845,39 TL bedelin saha reklam gelirleri ile 10 yıl içinde tahsili, 3.683.968,13 TL'ye ulaşan cari hesap alacağının da forma reklam geliri ile 5 yıl içinde tahsili için devir sözleşmesine hüküm

konulmuştur. Söz konusu hükme rağmen, ne cari hesap alacağından ne de ne de saha içi reklam gelirlerinden bugüne kadar herhangi bir tahsilat olmamıştır. Esasen saha içi reklam gelirlerinden bir pay alınması zaten mümkün görünmemektedir. Çünkü saha içi reklam hakları için maçların oynandığı stat yerine altyapı tesisleri sözleşmeye konulmuştur. Saha içi reklam hakkının 10 yıllık süresi ise 2017 sonunda dolacaktır.

Şirket tarafından her iki reklam hakkı ile ilgili hiçbir gelir elde edilemediğinden ve geliri bulunmayan hak için amortisman gideri de ayrılamadığından dolayı 5. yılı dolan forma reklam hakkı için 2012 yılında 5 yıllık amortisman gideri Kurumlar Vergisi Beyannamesinde “Kanunen Kabul Edilmeyen Gider” yazılarak beyan edilmiştir.

Sonuç olarak Şirket’in 2014 yılı sonundaki bilançosuna göre geçmiş yıllar zararları 7.136.028,25 TL olduğu dikkate alındığında Sakaryaspor A.Ş.’nin Sakaryaspor Kulübü Derneğine devrinde ortaya çıkan toplam 10.369.813,52 TL’lik alacağının tahsil edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Alacağın tahsili ve takibi için yazışmalar yapıldığını, ancak vergi, sigorta prim borçları gibi 6183 sayılı Amme Alacakları Tahsili Hakkında Kanuna göre öncelikli alacaklardan dolayı tahsilatın yapılamadığını ve alacakların takip sürecinin devam ettiğini belirtmiştir.

Sonuç olarak Bulgumuzda da belirtildiği üzere Şirketin Sakaryaspor Kulübü Derneğinden alacaklarının takibini ve tahsilinin sağlanması gerekmektedir.

8. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

2015 Yılı Gelir Tablosu

Grup - Hesap Adı	2015 Dönemi (TL) (B)	2015 Dönemi (TL) (B)
A. BRÜT SATIŞLAR		30.760.140,62
1 .Yurt İçi Satışlar	30.760.140,62	
B. SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)		-49.511,34
1 .Satıştan İadeler (-)	-1.827,72	
2 .Satış İskontoları (-)	-47.683,62	
C. NET SATIŞLAR		30.710.629,28
D. SATIŞLARIN MALİYETİ (-)		-29.454.798,37
1 .Satılan mamul maliyeti	0,00	
2 .Satılan Tic.mallar Maliyeti(-)	-20.834.521,82	
3 .Satılan Hizmet Maliyeti (-)	-8.620.276,55	
3 .Diğer Satışların Maliyeti (-)	0,00	
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI		1.255.830,91
E. FAALİYET GİDERLERİ		-2.877.497,09
1 .Pazarlama Sat.ve Dağ.gid. (-)	-1.109.174,54	
2 .Genel Yönetim Giderleri (-)	-1.768.322,55	
FAALİYET KARI VEYA ZARARI		-1.621.666,18
F. DİĞER FAALİYET.OLAĞAN GELİR VE		1.419.669,24
1 .Faiz Gelirleri	28.839,89	
2 .Diğer Olağan Gelir Ve Karlar	1.390.829,35	
G.DİĞER FAAL. GİDER VE ZARARLARI		
659 Diğer Gider Ve Zararlar (-)		
H. FINANSMAN GİDERLERİ (-)		-20.899,33
1 .Kısa Vadeli Borçlanma Gid. (-)	-20.899,33	
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR		-222.896,27
I. OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR		151.424,73
1 .Önceki Dönem Gelir Ve Karları	5.592,96	
2 .Diğ.olağandışı Gelir Ve Karlar	145.831,77	
J. OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (		-8.229,74
1 .Diğer O.dışı Gid.ve Zarar.(-)	-8.229,74	
2 .Çalışmayan Kısım Gid.ve Zar(-)		
3 .Önceki Dön.gid.ve Zararları(-)		
DÖNEM KARI VEYA ZARARI		-79.701,28
K. D.K.VER.VE DİĞ.YAS.YÜK.KAR.(-)		-45.390,26
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI		-125.091,54

BELPAŞ 2015 YILI BİLANÇOSU

AKTİF Grup - Hesap Adı	2015 Dönemi (TL) (B)	PASİF Grup - Hesap Adı	
1 DÖNEN VARLIKLAR	6.903.263,24	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	5.638.211,90
10 HAZİR DEĞERLER	4.036.018,88	32 TİCARİ BORÇLAR	3.543.482,11
12 TİCARİ ALACAKLAR	2.113.409,49	36 ODENECEK VERGİ VE DİĞER YÜKÜML	175.648,91
13 DİĞER ALACAKLAR	71.886,66	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	41.064,30
15 STOKLAR	668.074,05	38 GEL. AYLARA AİT GEL. VE GİD. TAHAK.	264.053,50
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	13.874,16	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	11.320.809,99
2 DURAN VARLIKLAR	19.536.265,94	43 DİĞER BORÇLAR	7.048.970,45
23 DİĞER ALACAKLAR	67.000,00	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	820.101,91
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	795.600,00	48 GEL. YIL. AİT GELİR.VE GİDER TAH.	3.451.737,63
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	10.142.557,85	5 ÖZKAYNAKLAR	9.480.507,29
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	7.310.401,41	50 ÖDENMİŞ SERMAYE	13.400.000,00
28 GELECEK YILLARA AİT GİD.VE GEL	1.220.706,68	57 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	480.448,35
		58 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI	-4.274.849,52
		59 DONEM NET KARI (ZARARI)	-125.091,54
AKTİF (VARLIKLAR) Toplam	26.439.529,18	PASİF (KAYNAKLAR) Toplam	26.439.529,18

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>